

GÜNÜN EN GEÇ SAATİNDE  
EN SON HAVADİSLERİYLE  
ÇIKAR HALK GAZETESİDİR

Sahibi ve Umum Negriyat  
Müdürü:  
HASAN RASİM US  
Basıldığı yer  
VAKIT MATBAASI  
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

13  
HAZİRAN 1940  
PERŞEMBE

Numara: 281 Sene: 2  
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

Parise 27 kilometre mesafede mukabil taarruza geçen

# Fransızlar 8 kilo- metre ilerlediler!

## Reno, askerî ve diplomatik vaziyeti kabinede izan etti

## ITALYA

### KARADA VE DENİZDE HENÜZ HAREKATA GEÇMEDİ

İtalyanlar Bizert'te yangınlar çıkar-  
dıklarını, Akdenizde bir kruvazör  
torpillediklerini iddia ediyorlar

İtalyada bir mahal, 13 (A.A.) — Musolini, umumi erkânha-  
biye reis muavini general Soddu'yu harbiye müsteşarlığına tayin  
etmiş ve Faşist milisleri erkânharbiyesi reisinin doğrudan doğru-  
ya umumi erkânharbiye reisinin emrine tâbi olmasına karar ver-  
miştir.

100 BİN AMERİKAN YAHUDİSİ  
MÜTTEFLİKLER SAFINDA  
HARBEDECEK!

Newyork, 13 (A.A.) — Yeni ev-  
rensel siyonist teşkilâtı reisi, ga-  
zetecilere aşağıdaki beyanatta bu-  
lunmaktadır:

Silah taşımak yasında olan 100  
bin Amerikan yahudisinin kısmı  
azamı mütteflıklar için harbetmeğe  
yalnız hazır değil bunu yapmak  
için şimdiden Londra, Paris, Otto-  
va ve Vasington makamatı ile mü-  
zakereye girişmişlerdir.

BİTARAF VAPURLAR MESİNA-  
DAN GEÇEBİLECEK

Roma, 13 (A.A.) — İtalya hü-  
kümeti Akdenizin bir kısmından  
diğer kısmına giden bitaraf vapur-  
ları Mesina boğazından geçmeğe  
davet etmiştir.

BİR İTALYAN PETROL DEPO-  
SUNDA YANGIN

Kahire, 13 (A.A.) — Dün Tob-  
ruk limanına yapılan hava hücu-  
mu hakkında verilen mütemmin  
malûmata göre, hücumu yapmış  
(Devamı 2 inci sayfada)

## Bugünkü zelzele

Kandilli rasathanesinden:  
Bugün saat on üçü iki dakika dört  
sanıye geçe şiddetlice bir zelzele kay-  
dedilmiştir.

Merkez Üstü İstanbuldan tahminen  
160 kilometre mesafededir.

Berne, 13 (A.A.) — İtalyanın Pe-  
rouse gehrinde zelzele olmuştur. Bu  
zelzelebin merkezi gehrinden on kilo-  
metre mesafededir. Ahali evlerini ter-  
kederek sahraya kaçmıştır.

## Sovyet Rusya

### Balkanlarda vaziyetin tahkime karar verdi

Paris 13 — Sovyet Rusya Balkan-  
lardaki vaziyetini tahkim etmeğe ka-  
rar vermiştir. Yakında, Varnadan  
başlıyarak Üsküpten geçmek üzere  
Adriyatik sahilinde Yugoslav limanı  
olan Raguseye kadar bir şimendifer  
hattı inşasına başlanacaktır.

## Resmi harp tebliğleri

### Fransız tebliği:

Paris, 13 (A.A.) — Fransı sabah tebliği:  
Harekât, denizden Argonne'a kadar bütün cephe de aynı şid-  
detle devam etmektedir.  
Kıtalarımız, bilhassa hükümet merkezinin iki tarafında, aşağı  
Seine üzerinde ve Marne üzerinde artmakta olan düşman tazyikine  
durmadan mukavemet etmektedir.  
Heyeti umumiysi itibariyle cephe üzerindeki vaziyet, dün ak-  
şamki tebliğin neşindenberi, pekaz değişmiştir.

### İtalyan tebliği:

İtalyan orduları umumi karargâhından: 13 (A.A.) — Mu-  
karrer plâna tevfiқан İtalyan tayyareleri, düşmanın deniz ve  
hava üslerini yeniden bombardıman etmişlerdir. Bizerte'e ve  
geceleyin Tulu'a karşı yapılmış olan taarruz bilhassa mühim  
olmuştur. Bizerte'de büyük yangınlar çıkmış, bir takım tesisat  
hasara uğramış ve yerdebulunan tayyarelere karşı isabetli en-  
dahtlar yapılmıştır. Bunlardan dokuzu kullanılmayacak hale  
gelmiştir. Bütün tayyarelerimiz, hareket üslerine dönmüşlerdir.  
Akdenizde bir tahtelbahirimiz, bir kruvazörle on bin ton  
hacmunda bir petrol gemisini torpillemiştir.

Bingazi hududu yakınında kâin Tobrukta İngilizlerin hava  
ve deniz kuvvetleri tarafından bir taarruz teşebbüsü kara, hava  
ve deniz kuvvetlerimiz tarafından tarfedilmiştir.

Mayn tarama gemilerimizden biri batırılmıştır.

Şarkî İtalyan Afrikasında Asmara, Gura, Adiugri, ve agor-  
dak tayyare limanlarına karşı düşman tayyareleri tarafından  
akınlar yapılmış ve bu akınlar maddî hasarata ve bu limanlarda  
bulunan İtalyan ve yerliler arasında on kişinin ölümüne sebe-  
biyet vermiştir.

Muahharen yapılan tahkikat neticesinde dün Bingazi hava-  
sında vukua gelen muharebede avcı tayyarelerimiz tarafından  
altı tayyarenin düşürülmüş olduğu anlaşılmıştır.

İngiliz olmaları muhtemel olan düşman tayyareleri gece  
Şimalî İtalyanın bazı şehirleri üzerinde keşif uçuşları yapılmış-  
tır. Az hasarat ile sivil halk arasında bir kaç kişinin ölümüne  
sebebiyet vermiştir. Bu hareket hakkında etraflı bir rapor neş-  
redilecektir.

### Alman tebliği:

Führerin umumi karargâhı: 13 (a. a.) — Alman orduları baş-  
kumandanlığının tebliği:

Saint - Valer sahilinde muhasara edilmiş olan İngiliz - Fransız  
hatlarının denizyolu ile kurtulmak teşebbüsleri kim kalmıştır. Ay-  
rı bir tebliğe bildirildiği gibi, bu grup teslim olmuş ve arasında  
5 Fransız generali ve bir İngiliz generali de bulunmak üzere 26  
binden fazla esir alınmıştır. Çok büyük ganaim de Almanların eli-  
ne geçmiştir. Topçumuz yüklü olarak açılmak istiyse bir nakliye  
gemisine tam isabetler yaparak geri dönmeğe mecbur etmiştir.  
Alman tank dafı toplanının ateşi neticesinde diğer bir gemi berha-  
va olmuştur.

Harekât bütün cephe imtidadınca seri bir terakkî göstermek-  
tedir.

Marne nehri, bir çok noktalarda, harp edilerek, geçilmiştir.  
Champagne'de düşmanı takibetmekte olan fırkalarımız Cha-  
lons'u işgal etmiş ve 1914 muharebesi meydanlarını geçmiştir.

Argonne ile Meuse arasında taarruz arazi kazanmağa muvaf-  
fak olmuştur.

Bu ana kadar bize gelenhabere göre, yeni bir harekâtın  
başladığı, 5 hazirandanberi alınan esir mühim bir miktara baliğ ol-  
maktadır. Düşman çok fazla miktarda harp malzemesi de kaybetmiş-  
tir. Yalnız garp cenahındaki iki ordu, bütün silâhlarının iş birliği  
ile 200 den fazla düşman tankını tahrir etmiş veya ele geçirmiştir.

Havanın fena olmasına rağmen, çarşamba günü avcı tayyarelerimiz  
ve Stakas tayyarelerimiz ezulimle Chalons - Sus - Marne'da ve sahil mmta  
kasında ordu ile faal surette iş birliği yapmışlardır. Tayyarelerimiz, bir nak-  
liye gemisini ve asker dolu bir mavna yı batırmağa ve takriben on bin tonluk  
bir nakliye gemisi ile birçok küçük vapuru ciddî surette hasara uğratmağa  
muvaffak olmuşlardır.

Norveçte muharebe tayyarelerimiz Trondhaim civarında bir tayyare mey-  
danına hücumu teşebbüs etmiş olan 15 İngiliz tayyaresinden dördünü dü-  
şürmüştür.

Düşmanın şimalî Almanya üzerine yaptığı bombardımanlar, askerî hedef-  
lere isabet edememiştir.

Düşman, dün altısı hava muharebelerinde dokuzu hava dafı toplanile  
ve mütebakisi yerde olmak üzere 19 tayyare kaybetmiştir. 4 Alman tayyare-  
si kayıptır.

Bir Alman denizaltı gemisi, düşmanın kuvvetli bir deniz nakliye koluna  
hücum etmiş ve müteaddit vapur batırılmıştır.

## Paris kumanda- nı değiştirildi

### Bir İngiliz fırkası Normandi sahille- rinde ihata edildi; Almanların Reims'i işgal etmiş olmaları muhtemel

Londra, 13 (A.A.) — İngiliz  
Harbiye Nezaretinin tebliği:  
Sol cenahı şimalî Normandi sa-  
hillerine dayanmış bir halde ha-  
reket eden fırkalarımızdan birisi  
nin muvasalası, daha cenupa inmiş  
bulunan Alman kuvvetleri tarafın-  
dan kesilmiştir. Bu fırkadan bir  
kısmı, diğer müttefik kıtalarla be-  
rabir, faik kuvvetler tarafından  
pek muhtemel olarak ihata edil-  
miştir. Bu kıtaları deniz yolu ile  
tahliye etmek kısmen muvaffak ol-  
muştur. Bunlardan bir kısmının e-  
sir edilmiş bulunduklarından kor-  
kılmaktadır. Bu fırkadan geri ka-

lan kısmı gemilere ırkâp edilmiş  
ve yeniden Fransaya ihata olan-  
mıştır.

İNGİLİZ KITALARI ALMANLA-  
RA AĞIR ZAYIAT VERDİ

Londra, 13 (A.A.) — Fransada  
bulunan İngiliz kıtalarının, Seine  
nehri geçen Alman kıtalarıyla yap-  
mış oldukları muharebelere şahit  
olan bir zat, şunları söylemekte-  
dir:

"Müteaddid çarpışmalar esnasın-  
da, Almanlara pek ağır zayıat ver-  
dirildiği hakkında, bütün subay  
(Devamı 2 inci sayfada)

## Renonun Ruz- velte mesajı

Paris, 13 — Başvekil Reno bu-  
gün Amerikan Cumhuriyetine bir  
mesaj göndermiş ve kendisinden  
Fransa namına yardım istemiştir.  
Başvekilin mesajında ezulimle  
şöyle denilmektedir:

"Nezaretlelerin bir kısmı Parisi  
terketmiş ve taşraya taşınmıştır.  
Bununla beraber, vatanımızı adam  
adım müdafaa, ve leap ederse şî-  
malî Afrikadaki hattâ Amerika -  
daki topraklarımıza geçerek harbe  
devam edeceğiz.

"Amerikanın bu harpte müttefik  
devletlere ettiği yardıma teşek-  
kür ederim ve milletimiz bu yardı-  
mı asla unutmayacaktır. Bununla  
beraber, Fransanın bugün daha  
fazla yardıma ihtiyacı vardır ve  
sizden daha fazla yardım rica ed-  
yorum. Bu talebi acıkça ve umu-  
mun karşısına yapıyorum. Zira  
bunu istemek benim vazifemdir.  
Yardımda bulunmak da sizin vazir-  
fenizdir kanafinde."

## EN SON DAKIKA

## Amerika 22 harp gemisi yapmaya başladı

Roma, 13 (A.A.) — Yarın gece ya-  
rısından itibaren İtalyanın her tara-  
fında yaz saatinin tatbik edilmesine  
karar verilmiştir.

Vashington, 13 (A.A.) — Kongrenin  
donanma için bir milyar 308 milyon  
dolarlık tahsisat kabul etmesi üzeri-  
ne ceman 420.000 tonluk 22 harp ge-  
misi sipariş edilmiştir. Bu gemilerin  
arasında 45.000 tonluk iki saffiharp  
gemisi, 8000 tonluk iki kruvazör, 8  
destroyer, 6 tahtelbahir, 2 tayyare  
gemisi bir tahtelbahir taşıyan gemi  
ve bir mayn dökücü gemi bulunmak-  
tadır.

## Romanyada feye- zan şiddetlendi

(Yazısı 2 inci sayfada)

## Holanda Hindistanı İngiltereden yardım istedi

Tokyo, 13 (A.A.) — D.N.B. Tokyo Nişi - Nişi gazetesinin  
Soerabayadan aldığı hususi bir habere göre, Holanda Hindistanı  
makamları, Japonyaya verilen teminata rağmen, İngilizlerin  
yardımını talep etmişlerdir. İki bin İngiliz askerinin Şarkî  
Cavada karaya çıkışını oldukları söylenmektedir. Bunların  
kampları Neuway köyündedir.

Holanda Hindistanı hükümetinin, İngiliz kıtalarının Cava-  
da, bulunmasını gözlemesine rağmen, hâdisse, bir İngiliz subayın-  
dan öğrenilmiştir.

## ASKERİ VAZİYET

Harp Reims şehrinden Ruene kadar Parisin 40 kilometre  
şimalinden geçen bir sahada cerevan etmektedir. Bu mintakanın  
bir ucundaki Reims Alman kuvvetleri tarafından işgal olunmuş.  
Fransızlar Reims dağına çekilmişlerdir. Bunun şimali sarkisinde  
Atinyi de Almanlar ilerliyememekte ve mukabil taarruzlar ya-  
pılmaktadır.

Suason ve Sampnyadaki kuvvetler Parisin müdafaa için  
geri alınmışlardır. Bu itibarla Fransızlar Marne boyunda mevki  
almaktadırlar ki bu zafer Satotiveri ve Mo istikametindedir.  
Alman taarruz hattının diğer ucunda Alman kuvvetleri Ruen  
ile Vernon arasında Sen nehrini geçmişlerdir.

### AKDENİZDE:

İki gün evvel başlayan İtalyan ve müttefik mukabil hava  
hücumları devam etmektedir. Karada hiç bir hâdisse kaydolun-  
mamıştır.



# İtalyanlar harekete geçmedi

(Bastaraftı 1 inci sayfada)  
olan bütün İngiliz tayyareleri Mısır'daki üslerine dönmüştür.  
İngiliz hava kuvvetlerinin geçen gece Musavra üzerinde yaptıkları hücum esnasında bir petrol deposunda yangın çıkarılmıştır. Yangın, birkaç mil uzaklardan görünecek derecede büyük olmuştur.

Paris, 13 — İtalyan kutsatı denizde ve karada henüz harekete geçmemiştir. İngiliz radyosu İtalyanın Fransaya karşı harekâtının bir istilâdan fazla bir müdafaa şeklinde inkişaf eder gibi görüldüğünü tebarüz ettiriyor.

## İSPANYA "GAYRİMÜHARIP" VAZİYETİ GEÇTİ

Londra, 13 — Madridten alınan ve henüz resmen teyit olunmayan bir habere göre, şimdiye kadar bir taraf olduğuna inanılan İspanya hükümeti, bundan sonra "gayri mühariplik", sıfatını almış bulunmaktadır.

## İTALYANLAR FRANSTZ HUDUDUNA KARA TORPİLERİ VERİLECEĞİNE İHTİŞAR EDİLDİ

Londra, 13 — İngiliz siyasi mahfilleri, İtalyanın çok yakın bir zamanda Cibutiye taarruz edeceğini muhtemel görmekte.

İtalyanlar Fransa hududunda ve kendi topraklarındaki Vintinile köprüsünü tahrip etmişler ve buralara kara torpilleri yerleştirmişlerdir.

Müttefik tayyareler tarafından Habestistan bombardımanında otomobil ve kamyon dolu bir İtalyan nakliye parkı tamamen tahrip edilmiştir. İtalyan tayyarelerinin dün Maltaya yaptığı hücumda 30 sivil, 7 asker ölmüş, 30 sivil yaralanmıştır. İtalyan hava kuvvetleri dün Kizildeniz ve Adene de bir akın yapmışlar, fakat atılan bombalardan çoğu denize düşmüştür.

Kahirede verilen malumata göre, İskenderiyede yakını 70 bine varan İtalyan tebaası sıkı bir nezaret altına alınmıştır. Bunlardan bazıları tahvil olunmuştur. Filistin'de de yüzlerce İtalyan tebaası tahvil edilmiştir.

## 3 İTALYAN HARP GEMİSİ BOMBALANDI

Londra, 13 — İngiliz tayyareleri tarafından dün Libya üslerine, bu arada Tobruk askeri limanına yapılan hücumlarda bir İtalyan harp gemisi ile iki denizaltı hasara uğratılmıştır.

## BİR YAK SATTIRILAN HADİSELER

### DAHİLDE:

\* Vekiller heyeti dün cumhurbaşkanının başkanlığında toplanmıştır.  
\* Bu sabahki konvansiyonelle Paristen ve İtalyandan seğirmize sekiz kişilik bir Türk talebe kaflesi gelmiştir.

\* Dün gece saat 20 de Arnavutköyünde bir deniz kazası olmuş Şirketihayriyenin 72 numaralı vapuru dümeni bozularak bir evin önündeki iskele ye çarpmış ve parçalanmıştır.

\* Münakaale ekâleti, son harp vaziyeti dolayısıyla Mersin seferlerinin tatilini denizyolları idaresine bildirmiştir. İstanbul - İzmir seferleri devam edecektir.

\* Piyasadaki gıda ve giyecek gibi lüzumlu maddelerin stokları tesbit edilmektedir.  
\* Şehrimizdeki Yunan vapurlarına, en yakın Yunan limanına dönmeleri bildirilmiştir.

## Prencip

9 Yakut tarlânın en büyük faciası

velâhât olur olmaz Arşidük'e birdenbire bir gurur gelmiş ve tabii tamamille değişmiştir. Artık eskiden nezaket ve tevazu ile tanınmış olan Arşidük hâzretleri şimdi büsbütün başka bir adam oluvermişti. O kadar ki en küçük şeylere kızıyor, ufak bir mukavemet karşısında kendini unuttu kadar derecede hiddet buhranlarına kapılıyordu.

Hattâ bir rivayete göre Arşidük "Fransuva Ferdinand" doktorların, ölümlüne kadar teşhis edemedikleri, esrarengiz bir hastalıklı malûm olmuş ve bu hastalığın buhranlarına tutulduğu zaman kan döküldüğünü görmekten zevk alırmış. Maamafih sırasını derhal ilâve edelim ki bu hastalığın - bir hakikat olabileceği gibi - sırf bir efsaneden ibaret bulunması da çok muhtemeldir. Rivayete göre "Konopiç" satosunda bazı geceler korkudan çıldırmak derecelerine gelen Arşidük sağa sola karanlığa silah boşaltırmış.

Habise muhakak olan bir şey varsa o da velâhâtından sonra Arşidükün çok hadit bir adam olduğudur. Bir kere küçük bir hata

Roma, 13 (A.A.) — İtalyan hükümetinin radyo ile nesrettiği bir tebliğ göre, yalnız İtalya yarım adasının ve İtalyan müstemlekelerinin sâhilleri değil fakat aynı zaman da Sicilya kanalı da mayınlanmış. Bilümmün vapurlara, Mesina boğazından geçmeleri tavsiye edilmektedir.

## Litvanya Başvekili Moskovadan döndü

Kaunas, 13 (A.A.) — Moskova'dan dönen Litvanya Başvekili, Molotofa yaptığı müstemlekelerden memnun olduğunu beyan etmiştir. Halledilmemiş bazı meseleler hakkında müzakerelere devam etmek üzere hariciye nazırı Moskovada kalmıştır.

Müzakere edilen meseleler arasında Litvanyadaki Sovyet garnizonundan bir kısım Kızılordu askerlerinin kaçırılmasına ait iddialar bulunduğuna zann edilmektedir.

Kaunas, 13 (A.A.) — D. N. B. Litvanya dahiliye nazırı general Skucas, istifa etmiştir. Uzun senelerdenberi emniyet işlerini tedvir eden umum müdür Povilaitis de istifasını vermiştir. Dahiliye nezareti işlerine muvakkaten Başvekil ba kacaktır.

Bu değişiklikler, Başvekilin Moskovadan avdetini müteakip, dün gece yapılmıştır. Bu değişiklikler, Litvanyadaki Sovyet garnizonla - rındaki bazı askerlerin kaldırılma - rı hâdiseleleri ile alakalıdır. Olan Moskovadan izhar ettiği arzular ile alakadar bulunmaktadır.

Bu tedbirler, ezümle, halen Moskovada Litvanya hariciye nazırı Urbsys'in yapmakta olduğu müzakerelerin devam edilmesi için elzem şartları teşkil etmektedir. Litvanya idaresi yüksek Amirleri arasında diğer bazı mühim değişikliklere daha intizar olunmaktadır.

General Skucas, bundan bir önceki dahiliye nazırlığına tayin olunmadan evvel, birçok sene Moskovada Litvanya atesemiliterliğini yapmıştır.

## Romanyada feyzazan şiddetlendi

Bükreş, 13 (A.A.) — Röyter: Son günlerde, Romanyanın birçok mmtakalarında ciddi zararlar sebebiyet vermiş olan feyzazanlar şiddetli yağmurlardan sonra fazılaşmıştır.

Moldavyada, birçok köyler teerrid edilmiş bir halde ve binlerce hektar ekilmiş arazi bazı yerlerde bir metre yükseklikte su altında bulunmaktadır.

Tuna civarında da 20.000 hektar arazi su basmıştır.

## İsviçre İngiltereyi protesto etti

Berne, 13 (A.A.) — D. N. B. İsviçre konfederasyonu hariciye nezaretinin tebliği:

İsviçrenin Londra elçisi, Renens ve Cenevre üzerine kasten bombalar bırakılmış olmasını İngiliz hükümeti nezdinde protesto etmeğe memur edilmiştir. İsviçrenin Londra elçisi, bu teğebbüsle beraber, bu vaka neticesinde hâdis olan zarar ve ziyanın tazminini de talep edilecektir.

# Fransada harp vaziyeti

(Bastaraftı 1 inci sayfada)  
ve erler mutabık bulunmaktadırlar. Ağır mitralyöz lerimizin isabetli ateşi, sureti mahsusada müessir olmuştur.

Bir taburun tek bir bölüğü, mütemadil dalga halinde hücumu kalkan insan kitlesi üzerine 28.000 kurşun yağdırmış ve bu devamlı ateş altında düşman erimiştir.

## AVUSTURALYADA İNGİLERE İÇİN GEMİLER YAPILIYOR

Melbourne, 13 (A.A.) — Avusturalya harbiye nezareti makama - tından bildirildiğine nazaran, büyük Britanya için Avusturalyada, bir miktar seri devriye gemileri inşa edilmektedir. Bunlar tamamen Avusturalyada inşa edilecektir.

## ÇOCUKLAR LONDRA'DAN ÇIKARILYOR

Londra, 13 (A.A.) — Londra min takasından 120.000 çocuğun tahli - yesine bugün başlanmıştır. Bu a - meliye önümüzdeki beş gün zarfında ikmal edilecektir.

Her gün otuz tren, çocukları, Cornuailles, Devonshire, Somerset ve Pays de Galles bölgelerine taşımaktadır.

Maamafih, ebeveyninin tahliye - leri için kendilerini kaydettirme - miş bulunduğu cihelle 300.000 çocuk Londra'da kalmaktadır.

## ALMANLAR PARİSİ GARPİTAN ŞARKA DOĞRU CEVİRMİŞ İSTİYORLAR

Paris, 13 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Harbiye Nezaretinin söz söyle - meşe salâhiyetleri bir numuru şunları söylemiştir:

"Fransız kıtaatı her yerde mukavemet etmektedir. Sampanyada nazik bir nokta mevcuttur. Bu nokta üzerinde Almanlar Majino hattını tutan kıtaatlı diğer kıtaatı ayır - mak için şiddetle gayret etmekte - dir. Bütün cephe üzerinde, Almanlar 120 fırka ileri sürmüşlerdir. Bu firkalar, sahneli harp teki - mevudun azamisi olarak telâkki edil - mektedir.

Sözü şunları ilâve etmiştir: Almanlar, Havre istikametinde garbe doğru da tazyik yaparak Parisi garpten şarka çevirmeğe çalışıyorlar.

Almanların Reims'i işgal etmiş olmaları muhtemeldir. Çünkü Al - manların buradaki zirhli vasıtaları yapmış oldukları büyük tazyik, Fransızları bu bölgeyi tahliye et - meğe mecbur kılmıştır.

Paris 27 kilometrede bulunan Persap - Beaumont'daki Fransız mukabil taarruzu, 3 kilometrelik bir ilerleme kaydetmiştir.

Fransız ve İngiliz tayyareleri Almanlara karşı büyük faaliyetler de bulunuşlardır. Fransız tay - yareleri, Mannheim, Neustadt ve Frankfurt'u bombardıman etmiş - lerdir. İngiliz tayyareleri birçok nakliye kolu, kıtaatı kolları ve mu - vasala yolları bombardıman etmiş - tir.

Alman tayyareleri de, Parisin şar - kî bölgesi üzerinde akınlar yapmış - lardır.

## PARİS KUMANDANI DEĞİŞTİRİLDİ

Paris, 13 (A.A.) — Bu sabah bildirildiğine göre, Paris askeri ku - mandanı Hering, ordu'da faal bir kumandanlığı gerçekleştirilmiş ve yerine General Deniz tayin olmuştur.

Paris halkına hitaben aşağıdaki ilân, bütün sokaklara yapıstırıl - mıştır:

"Paris açık şehirdir, halkın em - niyeti ve her türlü işlerinin temini için bütün tedbirler alınmıştır.

## ALMAN ORDUSU PARİSE 20 KİLOMETRE MESAFEDE

Paris, 13 — Fransız hükümet merkezi Paris'ten, Parisin 236 ki - lometre cennubugarisinde Tours şehrine nakledilmiştir.

Alman ordusu merkezde Paris simalinde, bu şehre 20 kilometre kadar yaklaşmış bulunmaktadır. Fran -

zel" in müsaadesini almak lazım geliyordu. İhtiyar imparatorun aile meselesinde çok hasın ve merha - met kabul etmez bir şöbrati vardı. Fakat genç prensin ısrarları kar - şısında "Fransuva Jozef" bu evlen - meye razı oldu. Yalnız Arşidük "Fransuva Ferdinand" in Habs - burglar taç ve tahtındaki bütün hukukundan feragat ettiğini bildi - ren feragatname yazıp imzalaması şartıyla...

Bu idivac "Habsburg" hüküm - dar ailesine ne kadar ağır geldiye memleket de o derece bir bar ol - du. Zira birisi bu idivacın lehine, diğeri dealeyhinde olmak üzer - me memleket ikiye ayrıldı.

Bilhassa imparator saray ve âza bendeleri bu idivac dolayısıyla hissettikleri memnuniyetsizliği her vesile ile izhar ediyorlar ve Arşidükü küçümlemekten çekinmiyorlar - dı. Hattâ merasim günlerinde Arşidükün zevcesi Düşes Dö "Hohen - berg" in mevkii imparatorluk ha - nedanına mensup prestijlerin gerisindedir. Arşidükün zevcesinin mevkili münaşası bir mevkî ve şeref sahip olabileceği hakkındaki gayretleri, imparatorun eğilmez te - merüddü akamete uğrayor. Artık herkes ihtiyar imparatorun ölümlü ihtimali karşısında titremeye baş - lamıştı. (Devamı var)

## Amerikalılarla Ruslar arasında bir mesele

### Sovyetlerin Vaşington elçisi, Hul ile görüşti

Vaşington, 13 (A.A.) — Dün öğ - leden evvel Sovyetler birliği i büyük elçisi Ourmanaky Hul ile bir saat süren bir görüşme yapmıştır.

Vladivostok yolu ile Sovyetler bir - liğine sevk edilen Amerikan emtiasını nakleden gemilerin tevkif ve taharrî edilmiş olmasından dolayı enerjik bir ifade kullandığı umumiyetle zanne - dilmektedir.

Gazeteciler toplantısında Hul, Or - manski ile son aylar zarfında yapı - lmuş olan umumî mahiyetteki mu - kâlemeler benzer bir görüşme yapı - rını söylemekle iktifa etmiştir.

Bu mukâlemelerden bazılar, bilâ - kis nahoş cereyan etmiş olduğundan Hulün bu noktaya işaretleri belki mani - dardır.

Bununla beraber, ne hariciye neza - retine ne de Sovyetler birliği büyük elçiliğine bir protesto yapıldığını te - yit eder bir haber alamamıştır.

## Müttefiklerin her geri adımı karşısında Amer ka harbe yaklaşıyor!

Vaşington, 13 — Amer ka harbe müdahalesi bütün Amerikada derin akisler uyandırmıştır. Etkârumu - miye müttefiklere, askeri kuvvet müs tesna olmak üzere, derhal her türün yardım yapmasını tehinde tezahül etmektedir.

"Müttefiklere yardım suretile Ame - rikayı müdafaa", komitesinin, Birle - şik Amerikayı Hitleri durdurmağa davet eden bir afiş, gazeteciler top - lantısında reiscumhur Ruzvelt tara - ndan da tasvip edilmiştir.

Bu afişte başta şunlar yazılmış - tır: "Biz Amerikalılar, tabii bu muhare - benin haricinde kalmak ve bizi sürük - leyebilecek tedbirler almamak arzu ederdik. Fakat şimdi biliyoruz ki, İngilizlerin ve Fransızların her geri a - dımı bizi harbe ve bir eihan intihâ - ne yaklaştırmaktadır."

Bu toplantıda bir konuşma yapan ve muhtelif suallerle cevap veren Ruz - velt, Birleşik Amerikayı şimdî bit - raf mı, yoksa gayrimuharip mi telâk - ki ettiğini söylemekten imtina etmiş - tir.

## MÜTTEFİKLERE 50 HÜCUM BOMBARDİMAN TAYYARESİ DAHA SATILDI

Nevyork, 13 (A.A.) — Nevvyork Taymıs nazaran, elli hücum bomb - ardıman tayyaresi daha müttefiklere teslim edilmiştir.

Müttefiklere verilen harp malzeme - si fazlasına ait tafsilât her ne kadar resmen bildirilmemişse de müttefik mübayaa komisyonun altı yüz bin tük - lüf, 800 top ve büyük mitralyöz stokları, havan topu ve obüs satın al - dıkları öğrenilmiştir.

# KIZIL ALIYI VURDULARI

18 Yazan: MUZAFFER ESEN

— Bekir. Sözlerinin beni teselli etmiş olmak için rastgele söylenmiş oldukları besbelli. Zaten kelimeler de dudaklarından düşer gibi dökülüyor. Rozanın aşkı bir defa bir gençlik hevesi değildir. O y - kanda bir ana olacak. Evladına her bakışında bu çocuğun babasını, es - ki sevgilisini hatırlayacak. Kalbin - de aşk okiyle açılan yarının sız - sını bir defa daha duyacaktır. Artık bu kadından bana hayır gelir mi. Bunu biliyor ve anlıyorum. Fakat deligönlü lâf anlatmak mümkün değil ki... Akıl ne derse desin o bir defa Nuh demis, Pey - gamber dimiyor. Seviyorum. Hiç bir ümidim olmadıkça halde seviyo - rum. Yakında mecnun gibi deli givane olup dağlara çıkacağım vesellâm.

— Desenize, bizim bu kalyon a - şıkları kalyonu oldu, gitti. Sen Ro - zaya delidivane oluyorsun, Kara Mehmet İstanbul'da elinden kaçır - dığı vefası sevgilli yüzünden canından çok sevdiği gemisini bi - raktı. Kaptan paşadan yoktan bir sebeple izin alarak gemimize geldi. İstanbul kazan, kendisi kepece kay - bolmuş sevgiliyi arayacakmış. Şim - dilik içinizde aklışaşıda bir ben kaldım. Fakat özüm üzüme baka baka kararımış. Galiba aşık ol - mak sırası bana da geliyor. Fakat ben öyle bayayaşına pek tenezzil etmem. Hazır elim fırsat geçmiş - ken şu prens aşık olayım da her - iş tamam olsun.

— Şakının sırası değil Bekir. Dördüncü sordun, ısrar ettin, ben de güzel güzel anlattım. Şimdi karşına geçmiş benimle alay ediyorsun?

— Ne yapayım. Aşıkla aklı akıllı konuşmağa imkân yok ki. Muhakkak sapıttır. Senin aradı - ğın dörtbaşı mamur aşk ve sevgiye nereden bululur? Böyle oluncu da işi lâtife ve fereh vadisine dökmek en akıllıca bir hareket olur.

Sessiz Bekir bu kadar çok söyle - mekten bıkmış gibi sustu. Yanık Hüseyin için çekti ve yine hazin bazın mırıldanmağa başladı:

Merhem urup onarma  
Göğsüme kanlı dâğı  
Sündürme öz eline  
Yandırdığım cerrahtı

Yanık Hüseyin dümenin yanında yapayalnız duruyor. Gözü ne dü - meni kullanan gemicide, ne de kalyonun üzerinde dolanmayor. Bir iki yıldız parlayan gökyüzüne ba - kıyor, fakat birşeyler görüyor mu, yoksa görmüyor mu? Bunu bu da - rikada hiç bir ışıkla ısıltamayan

bu bakışlardan anlamak kabil de -

Gemi Canakkaleyi geçmiş Mar - maraya girmiştir. Rüzgâr böyle esmekte devam ederse sabaha karşı ufuklarda İstanbul görünmesi çok muhtemeldir.

Narayı çok andıran bir ses gü - vermenin bir başından öbür başına kadar dolayış:

— Reis nerede? Reis nerede?..

Yanık Hüseyin, ufuğun sessiz kapılarına çın çın vurarak geri ge - len bu sesi işitmedi bile... Fakat dömeni başını arkaya çevirdi ve Hüseyin daldığı uykudan uyandı - ran kelimeleri söyledi:

— Bir şeyler var galiba Reis, sizi çağırıyorlar.

Yanık Hüseyin ancak bu sözlerle uyandı. Telâşlı ve endişeli bir ses - le sordu:

— Ne var? Beni kim çağırıyor?

Dömeni cep kem verdi:

— Güvertede sesleniyorlar, işit - mediniz mi?

Ses hâlâ ufuqları öttürüyordu:

— Reis nerede? Reis nerede?

Hüseyin güverteyi kaplayan ka - ranlık gölgeler arasından ilerledi. Arayan haykırışa daha kuvvelli, daha erkek bir ses mukabele etti:

— Buradayım. Beni kim ara - yor?

Bu sesle hem öfke. Hem endişe vardı.

Kalyon Marmara, rüzgârını bul - muş İstanbul'da doğru rahat rahat ilerlerken kendisini için arayabi - lirlerdi. Eğer ölmeyeceği şey bozu - lanı bulayarlardan sıyrılmağa de - ğermezse yay bu haberi getirenin haline.

— Sizi arıyorlar Reis..

Bu sözleri Yanık Hüseyinin ya - nına gelen bir kalyoncu söylemiş - ti. Hüseyin kükrüdü:

— Onu anladık be herif, kim a - rıyor, niçin arıyor bunları söyle - sene!

— Niçin aradıklarını bilmiyo - rum. Arayan bir kadın. Venedikli esirlerin bulunduğu kamaradan çı - ktı. Muhakkak Hüseyin Reisi co - çtu. Söylüyceklerim var diyor.

Yanık Hüseyin öfkesi, rüzgârı boşaltan iri bir yelken gibi bir - denbire söndü. Telâşını gösterme - meğe sayret eden ciddî, ağır fa - kat biraz titreyen bir sesle sordu:

— Nerede bu kadın?

— Kamaranın önünde. Sizi bek - liyor. Oradan geçen bir arkaya - şa haber göndermiş..

(Devamı var)

### HALİM NİCE OLUR?

Hüseyin bir kızı basınlıyor. Kocasına: "İçer - den birşey buldu nice olur?" dediğine kocası: — Ya ölmeyecek olursan halim nice olur, lemiş.

### KOKUSUNA GELMİŞ

Hazretvelon biri bir gün öğleye, ahbabla - rından birinin ziyareatine gider. Çocuk zula, kara ve kırmızı. Bu şahit - lere ölmek zor. — Bu kokböceği benim ki. — Bırakın. — Kvet, sulu kokumuzu geldi; cevabın - verir.

### EVVELDEN HABER VERSENE

Hoca ile oğlu bir gün misafirliğe giderler. Her iki vakti gelir. Kocanın başına okuyor. Tam yemeklerin ortasında hocanın oğlu bir - bardak su içer. Bunu gören hoca bu hâle nâho - şer ve herase oğluna bir tokat askerden - döğür.

— Ne yapayorsun habbe, ben sana ne yap - tım diye sorar. Hoca: — Daha ne yapacağım, aynı içtin. yemek - yiyemiyordun. Bu sefer hocanın oğlu be - ma 160 değirmiştir.

— Bala, der, su içersen yediğin yemekler - sağlı ıncı. Bu sefer daha fazla gelir. — Bu sözle daha fazla hiddetlenen hoca, co - çtu. — Bu tokat daha vaktidir. — Bunu bana daha evvelden haber veresen!

### DÜNKÜ MUŞAMBA OYUNUNUN HALİ

İlimiz şekli:

|    |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
|----|---|---|---|---|---|---|---|---|----|
| 1  | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| 1  |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
| 2  |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
| 3  |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
| 4  |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
| 5  |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
| 6  |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
| 7  |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
| 8  |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
| 9  |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
| 10 |   |   |   |   |   |   |   |   |    |

## KIZIL SAĞLI KADIN

27

Bu vak'a günü Cananın başında olan şapka'yı. Bahanın ölü olarak bulunmasından on dakika evvel Canan bahçeye girerken başında bu şapka vardı. Bu küçük beyaz şapkanın kenarlarında esmer kı - rımızrak renkte dört küçük leke görünüyordu. Meslekim icabı kan lekelerini çok görmüş olduğundan bu lekelerin de kan lekesi olduğunu derhal anladım.

Kapı vuruldu ve Aliyenin "giri - niz" demesine vakit kalmadan hızla açıldı.

Canan eşik üzerinde duruyordu. Siyah gözleri evvel benim üzer - rimde, sonra Aliyenin üzerinde do - laştı. Nihayet bu bakışla şapka ü - zerinde durdu.

Yüzü bir dakika içerisinde bütün güzelliğini kaybedti, ve cıltın bir korku ile karışık sapsarı bir renk bağladı.

X

Topuzoğlu ailesinin evinde bulu - nurken en hayret ettiğim bir şey de bu aile fertlerinin susabilmek kabiliyeti idi. Başka birisinin ken - disini bir sürü izahat vermeğe mecbur sanacağı bir dakikada bun -

lar susmakla iktifa ediyorlar. Ca - nan şapkasına baktı. Başkısı olsa kendisini itham eden bu şapka karşısında bir sürü izahat vermeğe kalkardı, fakat Canan sadece:

— Şapkam elinizde ne geziyor?

dedi.

Ses çok sakindi. Fakat yüzü hâlâ renksizdi.

Aliye güçlükle:

— Bu şapka... Senin mi? diye sordu.

Bu söz ne bir sual idi, ne de bir müshade.. Olsa olsa şapka'yı inkâr etmek gibi bir akıl gösterme yolu sayılabilir. Fakat Canan buna lüzum görmedi:

— Evet, dedi. Benim şapkam.

Hem siz bunun benim şapkam ol - duğunu bilmiyor musunuz?

Aliye:

— Bunu dolabın arkasında bul - muşlar, dedi. Sonra bana getirdi - ler.

— Kim buldu?

— Ferdane.

— Biktım artık bu kızdın. Bu - günlerde bu kız da aklını benimle bozdu. Her işime burnunu sokuyor. Şapkanın size lüzumu yoksa alıp götürüym.

Yatağa doğru ilerledi. Şapka'yı aldı; önce parmaklarının, dört kanlı parmak tarafından tutulmak suretile lekelenmiş olan kenara do -

kunmaktan çekindiğini sezdim. Sonra Cananın Aliye'ye doğru eğil - diğini ve "geceniz hayrolsun şeker - im" diyerek onu öpüşünü işiti - ğim ve gördüğüm vakit hayretim bir kat daha arttı.

Canan uzaklaştı, benim de orada olduğumu ancak kapıya yaklaştığı vakit hatırladı ve mağrur bir ha - kıyla beni süzerek:

— Geceniz hayrolsun, Belkis ha - nim, dedi.

Kapı kapanınca Aliye için çekti:

— Görüyorsunuz ya, Belkis ho - nim, ikimiz de aldandık. İkimiz de iyice düşünmeden korkuncu şüpheye kapıldık. Bu, sinirlerimi - zin gergin olduğu dakikalarında bi - zi ne kadar yanlış düşüncelere sürük - liyebileceğini gösteriyor. Hepimiz Bahanın ölümlü yüzünden sinirli - yiz. Onu öldürenin bir yabanca